

KIRKONKYLÄN PYÖRÄILYREITTI

9 km

★ Liikuntapaikka

KIRKONKYLÄ

1 OLYMPIALAISTEN HUOLTORAKENNUS Urheilukenttä toimi vuoden 1952 olympialaisten heittolajien kilpailijoiden harjoittelukenttänä. Urheilukentän laidalla oleva huoltorakennus oli urheilijoiden peseytymis- ja pukeutumistila. Huoltorakennus on suojeltu ja sen seinään on suunniteltu asennettavaksi olympiarenkaat sekä kyltti.

2 VIHDISSÄ ON KUVATTU USEITA ELOKUVIA Tämä maisema on tuttu vuonna 2018 ensi-iltansa saaneesta elokuvasta Iloisia aikoja, mielenpahoittaja. Se oli Suomen katsotuin kotimainen elokuva elokuvateattereissa vuonna 2018. Kaikista elokuvista se oli toiseksi katsotuin, edelle meni vain Mamma Mia: Here We Go Again!

3 VIHDIIN KESÄTEATTERI on tuottanut kesäteatteriesityksiä jo 50 vuoden ajan. Kesäteatterissa vierailee vuosittain n. 6 000-10 000 katsojaa Vihdistä ja eri puolilta Suomea.

4 PYHÄN BIRGITAN KIRKON RAUNIOT Asiakirjat mainitsevat ensimmäisen kerran Pyhän Birgitan kirkon vuonna 1433 Lohjan emäseurakunnan kappelina. Joidenkin tietojen mukaan nykyisiä raunioita olisi edeltänyt puukirkko, ja varsinainen kirkko olisi tehty 1400-luvun lopulla. Kirkon koillispuolella sijainnut kellotapuli rakennettiin vuonna 1682.

5 NIUHALAN VANHA KANSAKOULU Pappilan maista erotetulle ns. Vähäkirkkopellolle rakennetun koulun on suunnitellut lohjalainen K. Kronqvist, joka oli aikaisemminkin suunnitellut koulurakennuksia. Ennen kunnantalon valmistumista koulurakennus oli myös hallinnollinen keskus, sillä siellä pidettiin kuntakokouksia. Niitä varten koulun lounaispäätyyn tehtiin jatke 1900-luvun ensimmäisellä vuosikymmenellä.

6 VIHDIIN MUSEO Museotoiminta alkoi Vihdissä vuonna 1959, jolloin Vihti-Seura avasi entisen lainajyvästön tiloissa kotiseutumuseon. Toimintaa pidettiin yllä vapaaehtoisvoimin kesään 1983 asti, jolloin palkattiin ensimmäinen museotyöntekijä. Vihdin kunta muutti toimenkuvan pian museoamanuenssin viraksi. Museosta oli tullut kunnallinen instituutio. Vihdin museon perustamiseksi avattiin kesällä 1988 entisessä Pikku-Pappilassa. Myöhemmin toimitilat laajenivat myös Niuhalan vanhalle kansakoululle.

7 VIHDIIN KIRKKO Antti Piimäsen suunnittelema Vihdin kirkko valmistui vuonna 1772. Salama iski Vihdin kirkkoon vuonna 1818 ja lähes kaikki palava tuhoutui mm. kellot sulivat, vuonna 1798 valmistuneet urut paloivat, niin myös alttaritaulu Jeesus Getsemanessa. Suuri kynttiläkruunu saatiin pelastetuksi.

8 VIHDIIN MEIJERI Osuusmeijeritoiminnan kehittyessä 1900-luvun alussa vanha meijeri korvattiin uudella maidonjalostuslaitoksella. Se sijoitettiin tontille, jonka Liukkaan tilan omistaja Emil af Hällström oli lahjoittanut. Meijerin rakensivat pirkkalalaiset O. D. Sirén ja Juho Kaisko.

9 PALOASEMA Punatiilestä valmistettu rakennus on tehty Liukkaan tilasta erotetulle tontille. Kiinteistöä oli rakentamassa mm. Vihdissä paljon työskennellyt kirvesmies Vilho Haaparanta, joka teki myös aseman kyltin vuosilukuineen. Kun kahdelle paloautolle tehty asema kävi liian pieneksi ja palokalusto kasvoi, rakennusta laajennettiin sen kaakkoispuolelle.

10 ENTINEN KUNNANVIRASTO Vuonna 1972 valmistunut kunnanvirasto on saanut sr-merkinnät asemakavaan jo kaavassa V10 vuonna 1981. Rakennuksen ulkoasu on säilynyt verrattain hyvin, lukuun ottamatta keltaiseksi maalattua perustusta, vaikka rakennus onkin tätä nykyä muussa käytössä ja siinä toimii mm. kuntosalia.

11 VANHA KUNNANTALO JA TULEVAISUUDEN KUUSI Artturi Hiidenheimon suunnittelema, vuonna 1911 rakennettu, jugendtyylinen kunnantalo on suojeltu rakennuslain nojalla. Rakennus sijaitsee näkyvällä paikalla Vihdin kunnan entisessä hallinnollisessa keskuksessa kirkonkylän torin laidalla. Vuonna 1991 tehdyn rakennusinventoinnin mukaan rakennuksella on nähty rakennushistoriallisia ja maisemallisia arvoja. Kunnantalon pihalle on istutettu tulevaisuuden kuusi 100-vuotiaan Suomen kunniaksi vuonna 2017.

12 VILJAMAKASIINI Pappilan maille rakennettu viljamakasiini on kirkonkylän vanhimpia rakennuksia, ja se sijaitsee yhdellä Niuhalan kylän mäennyppyyloistä. Rakennus on edelleen näkyvä esimerkki 1800-luvun alun hirsirakennustekniikasta ja sen ajan yhteiskunnallisesta vastuuntunnosta.

13 SEURAKUNTAKESKUS sijaitsee keskeisellä paikalla kirkonkylässä. Rakennus on valmistunut vuonna 1979, ja sen on suunnitellut arkkitehti Touko Saari.

14 VALTATIE 2 Porin Mäntyluodosta Vihdin Palojärvelle on Satakunnan maakunnan ja Forssan seudun pääliikenneyhteys pääkaupunkiseudulle. Valtatie kuuluu EU:n TEN-T-liikenneverkkoon.

15 VIHDIIN PUISTOLA Kun puuseppä Edward Helteen suunnittelema ensimmäinen työväentalo oli palanut vuonna 1923, ryhdyttiin sen tilalle suunnittelemaan uutta rakennusta. Alkuperäinen työväentalo paloi elokuvassa 1923 Olkkalan ja Ojakkalan välillä liikennöineen höyryjunan, Olkkalan pässin, kipinästä. Uudesta talosta tuli yksi Uudenmaan suurimpia maaseudulla olevia työväentaloja.

16 MYRSKYLÄNMÄEN päiväkotia ja neuvola muodostavat yhdessä Myrskylänmäen perhekeskuksen. Lapsella on päivähoitossa mahdollisuus monipuoliseen ohjattuun ja vapaaseen toimintaan sisällä ja ulkona.

17 VÄÄKILÄN, KOUVOINMÄEN JA PAPPILANPELLON asuinalueella rakennuskanta muodostuu vaihtelevasti monen ikäisistä erillispientaloista rivitalorakennuksiin. Vihdin kirkonkylän alueella vanhin asutus on peräisin kivikaudelta. Alueen maastonolot olivat suotuisat maanviljelylle, ja asutus alkoi vakiintua kirkonkylän alueelle jo 1400-luvulla. Pappila on yksi kolmesta vanhimmasta maarekisterikylästä Vihdin kirkonkylässä, ja Pappilan kylä on muodostunut vain yhdestä talosta, Pappilasta.

18 VIHDIIN KIRKONKYLÄN UIMARANTA löytyy mäen takaa, suojaisesta poukamasta. Ranta syvenee tasaisesti, eli se sopii hyvin myös lapsiperheille.

19 PAPPILANPELLON KOULU sijaitsee Vihdin kirkonkylässä aivan keskustan välittömässä läheisyydessä. Pääkoulun rakennus on valmistunut vuonna 1994 ja on erikoisella arkkitehtuurillaan saavuttanut runsasta huomiota.

20 VIHDIIN KIRKONKYLÄN KOULUKESKUS VIHKO eli koulu-, kulttuuri- ja vapaa-ajankeskus sekä liikuntahalli. Uudisrakennusosan rakentaminen aloitettiin tammikuussa 2018, ja heinäkuussa 2019 koulurakennus luovutettiin Vihdin kunnalle. Ainutlaatuisen VIHKOsta tekevät sen modernit tilaratkaisut ja muunneltavuus. VIHKO:n tiloissa toimii myös kirjasto.